

Izveštaj o stanju kvaliteta vazduha, koji je objavila Agencija za zaštitu životne sredine, pokazuje da je tokom prošle godine u 14 gradova u Srbiji vazduh bio prekomerno zagađen. U pitanju su Beograd, Niš, Smederevo, Kosjerić, Pančevo, Novi Sad, Užice, Bor, Valjevo, Kraljevo, Zaječar, Požarevac, Subotica i Beočin.

Dugotrajna izloženost ljudi zagađenju iz vazduha povećava rizik od oboljevanja ne samo respiratornog sistema, već i od kardiovaskularnih i nekih bolesti nervnog sistema, dok je udisanje zagađenog vazduha pogubno za razvoj dece, upozorava Dragana Jovanović, pulmolog i profesorka Medicinskog fakulteta. Rezultati pilot studije koju je Agencija uradila o uticaju industrijske zagađenosti na zdravlje stanovništva u Boru pokazuju da su stanovnici ovog grada značajno izloženi većem riziku od oboljevanja i umiranja od više vrsta raka osim tumora kože, a postoji i veći rizik smrtnosti od više drugih bolesti.

Doktorica Jovanović objašnjava da kada je odrasla osoba duži period izložena pomenutnim zagađenjima vazduha i udisanju čestica zagađenja, postoji mnogo veći rizik respiratornih infekcija, češća su zapaljenja pluća, a čak i kod osoba koje nemaju alergije može doći do alergijskih reakcija i spazma.

“Izloženost zagađenju dovodi do pogoršanja svih hroničnih bolesti: pre svega astme i hroničnog bronhitisa, a veći je i rizik od od razvoja karcinoma pluća”, upozorava Jovanović. Međutim, dodaje da zagađenjem nisu ugroženi samo respiratorni organi, već da može da strada i kardiovaskularni sistem.

“Bilo zbog direktnih ili indirektnih uticaja, kod osoba koje su izložene zagađenjima vazduha češće može da se javi akutni infarkt miokarda, da imaju izmenjenu srčanu funkciju i povišen krvni pritisak, a veći je rizik i od angine pektoris”, naglašava dr Jovanović.

I određena oboljenja nervnog sistema, kao što su Alchajmerova ili Parkinsonova bolest, kako navodi naša sagovornica, isto se vezuju za češću izloženost tzv. teškim metalima, koji su prisutni u aero-zagađenjima.

Poguban uticaj zagađenja na decu

Doktorica Dragana Jovanović ističe da odrastanje u sredinama u kojima je konstantno povećano zagađenje vazduha može da bude pogubno za zdravlje dece. “Razvoj pluća kod dece traje godinama, a najvažniji je u prvih deset godina života. U tim godinama udisanje takvih zagađenja dovodi do slabijeg razvoja pluća, do mnogo češćeg oboljevanja pluća, ta deca često imaju slabiju plućnu funkciju”, objašnjava Jovanović. Kao primer navodi da iskustva iz SAD pokazuju da kada se deca presele iz zagađenog dela zemlje u kraj koji nije zagađen dolazi do popravljavanja funkcije pluća.

“Kada su dece kontinuirano izložena zagađenju kao što je to slučaj kod nas u Beogradu,

mного su češći slučajevi astme, a sve respiratorne infekcije kod njih traju duže i teže se oporavljaju”, dodaje Jovanović.

Zabrinjavajući je, prema njenim rečima, i uticaj konstatne izloženosti zagađenjima na nervni sistem dece, kao i razvojni poremećaji do kojih može da dovedu. “Kada kao što je u Smederevu, Boru, a i delom u Beogradu, imate prisustvo teških metala u vazduhu, na primer žive i olova, i sumpornih i azotnih jedinjenja, sve je to može biti otrovno za decu i može da izazove poremećaje u razvoju mozga, a nekada i teža oštećenja. Moguće je da dođe i do promena u ponašanju, kao što je ispoljavanje agresivnosti” naglašava.

Izloženost trudnica zagađenju, kako upozorava, može da dovede do anomalije ploda i poveća rizik od kasnijeg razvoja hroničnih bolesti kod dece, kao što je gojaznost ili dijabetes. “Mного više košta državu što pušta sve ovo što se dešava, jer je jasno da bi preduzimanje određenih mera protiv zagađenja, smanjilo oboljevanje ljudi i samim time troškove bolovanja i lečenja”, kaže doktorka Jovanović.

Izloženost zagađenjima generalno dovodi do pada imuniteta, pa samim tim može, kako ističe naša sagovornica, uticati i na mogućnost organizma da se izbori sa infekcijom kao što je kovid 19.

Ona dodaje da zbog svih dešavanja u vezi sa koronavirusom, promiče razvoja drugih hroničnih bolesti i njihovo adekvatno tretiranje.

“Zbog odluka donetih od danas do sutra da se pojedine specijalističke bolnice pretvore u kovid, došlo je do situacija da se neadekvatno i nedovoljno leče hronični bolesnici, da se mnogo manje u terapije za neke maligne bolesti uključuju novi bolesnici, što je pogubno za dalji tok lečenja”, zaključuje dr Jovanović.

Izvor: nova.rs